
IshvaraproktaM Shivalingarchanavidhyupadesham 2

ईश्वरप्रोक्तं शिवलिङ्गार्चनविध्युपदेशम् २

Document Information



Text title : IshvaraproktaM Shivalingarchanavidhyupadesham 2

File name : IshvaraproktaMshivalingArchanavidhyupadesham2.itx

Category : shiva, pUjA, upadesha, advice, shivarahasya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : shrIshivarahasyam | IshvarAkhyah dashamAMshaH | adhyAyaH 46 | 1-65||

Latest update : September 8, 2024

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 21, 2024

sanskritdocuments.org



ઈશ્વરપ્રોક્તં શિવલિંગાર્ચનવિધ્યુપદેશમ્ ૨



(શિવરહસ્યાન્તર્ગતે ઈશ્વરાખ્યે)

- શિવગૌરીસંવાદે -

ઈશ્વરઃ (ઉવાચ)

અતઃ પરં પ્રવક્ષ્યામિ નિત્યનૈમિત્તિકે કૃતમ્ ।

કાલં લિંગવિશેષં ચ બ્રહ્મક્ષત્રવિશાં તથા ॥ ૧ ॥

આશ્રમાણાં ચ સર્વેષાં એષ લિંગાર્ચને વિધિઃ ।

નિત્યલિંગાર્ચન શસ્ત્રં ધાતુસ્ફટિકસમ્ભવમ્ ॥ ૨ ॥

બાણલિંગં મારકતં રસેન્દ્રકકૃતં શિવે ।

પાર્થિવં કામદં જ્ઞેયં સર્વકર્મસુ શોભને ॥ ૩ ॥

ન યસ્ય શિવલિંગાર્ચા ગૃહે ભવતિ શકુરિ ।

સ નિત્યસૂતકી જ્ઞેયો બ્રાહ્મણો વાન્ત્યજોઽપિ વા ॥ ૪ ॥

બાણલિંગં ન યસ્યાસ્તિ ગૃહે બિલ્વાદિપૂજિતમ્ ।

તદ્ગૃહે જલમત્પં વા ન પેયં સર્વથા બુધૈઃ ॥ ૫ ॥

એકકાલં દ્વિકાલં વા ત્રિકાલં નિત્યમેવ વા ।

યેઽર્યયન્ત્યેવ નિયતં મમ લિંગં મહેશ્વરિ ॥ ૬ ॥

તે વૈ ગણેન્દ્રા વિજ્ઞેયા મમ તોષપ્રદાઃ શિવે ।

પ્રદોષેષુ વિશેષેણ યઃ પૂજયતિ શકુરમ્ ॥ ૭ ॥

સ મહાપાતકૈર્મુક્તો ભવિષ્યતિ ન સંશયઃ ।

ઋણદારિદ્યનાશાય પ્રદોષે પૂજયેચ્છિવમ્ ॥ ૮ ॥

ઘૃતાભિષેકં કુર્વાત કુર્યાત્પલદશન(દશપલેન) વૈ ।

ઉત્પલૈર્બિલ્વપત્રૈશ્ચ પૂજનીયો મહેશ્વરઃ ॥ ૯ ॥

સોમવારેઽર્યને શમ્ભોર્નક્તમાયુષ્યવર્ધનમ્ ।

ક્ષીરેણ સ્નાપયેદેવં કપિલાસમ્ભવેન વા ॥ ૧૦ ॥

કમલૈર્બિલ્વપત્રૈશ્ચ પૂજનીયો ભવો મુને ।

ચતુર્દશ્યાં નિશીથિન્યામપામાર્ગૌશ્ચ બિલ્વકૈઃ ॥ ૧૧ ॥

પૂજયેલ્લિંગમેકાગ્રો દધ્ના સંસ્નાપયેચ્છુચિઃ ।

કાલાષ્ટમ્યાં કાલકાલમર્ચયેન્નિયતપ્રતઃ ॥ ૧૨ ॥

મધુના સ્નાપ્ય દેવેશં બિલ્વપત્રૈઃ પ્રપૂજયેત્ ।

બોધાયનોક્તવિધિના સર્વનક્તપ્રતં શિવે ॥ ૧૩ ॥

તત્રાવાહનપૂજાં ચ પ્રવક્ષ્યામિ શિવે તવ ।

યથાભિરુચિરે(તે) લિંગે ધાતુજે સ્ફાટિકેડપિ વા ॥ ૧૪ ॥

બાણે(ણં) રસેન્દ્રકલિતે(તં) તથા મરકતોદ્ભવમ્ ।

સ્થાપ્ય પીઠે રડ્ગવલ્લીમણિડતે ચોપલેપિતે ॥ ૧૫ ॥

ભૂમૌ નક્તપ્રતો મૌની સ્નાત્વા ભસ્મત્રિપુણ્ડ્રધૃક્ ।

રુદ્રાક્ષમાલાભરણો જપેત્યગ્ચાક્ષરં મનુમ્ ॥ ૧૬ ॥

કરે કરતલે ચૈવ હૃદયે ચ ન્યસેદ્ધુધઃ ।

ધ્યાયેત્તત્ર મહાદેવં પૂજાદૌ જપકર્મણિ ॥ ૧૭ ॥

મૂલે કલ્પદ્રુમસ્ય દ્રુતકનકનિભં હેમસિહ્માસનસ્થં

વામાહ્વારુઢગૌરીનિભિડકુચભરાભોગગાઢોપગૂઢમ્ ।

સર્વાલક્ષ્મીરદીપં વરપરશુમૃગાભીતિહસ્તં ત્રિણેત્રં

વન્દે ચન્દ્રાર્ધચૂડં ગુહગણપશિવાશ્ચિષ્ઠપાર્શ્વ મહેશમ્ ॥ ૧૮-૧૯ ॥

ધ્યાત્વૈવં મૂલમન્ત્રં તુ જપેદષ્ટોત્તરં શતમ્ ।

સોદકં કલશં પૂજ્ય ગન્ધપુષ્પાક્ષતૈર્યુતમ્ ॥ ૨૦ ॥

કલશસ્ય મુખે વિષ્ણુઃ કણ્ઠે રુદ્રઃ સમાશ્રિતઃ ।

મૂલે ચાસ્ય સ્થિતો બ્રહ્મા મધ્યે માતૃગણાઃ સ્થિતાઃ ॥ ૨૧ ॥

કુક્ષૌ તુ સાગરાઃ સર્વે કલશસ્ય(શામ્બુ) સમાશ્રિતાઃ ।

આચન્તુ શિવપૂજાર્થં દુશ્ચિતક્ષયકારકાઃ ॥ ૨૨ ॥

એવં કલશમભ્યર્ચ્ય પશ્ચાચ્છૂઙ્ખં સમર્ચયેત્ ।

ત્વં પુરા સાગરોત્પન્નો વિષ્ણુના વિધૃતઃ કરે ॥ ૨૩ ॥

પૂજિતસ્સર્વદેવૈશ્ચ પાઞ્ચજન્ય નમોડસ્તુતે ।

તતઃ શઙ્ખસ્થતોયં તુ સમન્તાત્ પરિતઃ ક્ષિપેત્ ॥ ૨૪ ॥

ગડ્ગે ચ યમુને ચેતિ કલશસ્ય જલં સ્પૃશેત્ ।

પીઠપૂજા તતઃ કુર્યાદ્ધુરં ગણપતિં તથા ॥ ૨૫ ॥

દક્ષવામે તથાધારશક્તિં ચ પ્રકૃતિં પરામ્ ।

અનન્તં પૃથિવીં ચૈવ કૈલાસં રત્નમણ્ડપમ્ ॥ ૨૬ ॥

કલ્પવૃક્ષં રત્નવરસિહ્માસનમનુત્તમમ્ ।

શ્વેતચ્છત્રં ચામરં ચ પ્રાગાદિક્રમયોગતઃ ॥ ૨૭ ॥

ધર્મજ્ઞાનાદિવૈરાગ્યૈશ્વર્યં ચ પ્રાક્સમર્યયેત્ ।

અધર્મં ચ તથાઽજ્ઞાનમવૈરાગ્યમનૈશ્વરમ્ ॥ ૨૮ ॥

દક્ષિણે પૂજયેદેતાન્ સત્યં ચૈવ રજસ્તમઃ ।

માયાં વિદ્યાં ચ વક્ત્રિ ચ અર્કસૌમી તથૈવ ચ ॥ ૨૯ ॥

આત્માનં ચ જ્ઞાનપદ્મે પ્રાગાદિદલકે યજેત્ ।

વામાં જયેષ્ઠાં તથા રૌદ્રી કાર્વી કલવિકારિણીમ્ ॥ ૩૦ ॥

બલાં બલપ્રમાથાં ચ સર્વભૂતદમન્યકામ્ ।

મનોન્મનીં તથૈવાન્ત્યાં પૂજયેત્સાક્ષતાદિભિઃ ॥ ૩૧ ॥

આવાહ્ય ક્ષણિકે લિંગે પાર્થિવે ધાતુજેઽથવા ।

વાણવર્જ રસેન્દ્રે વા સ્ફુટિકે રત્નજેષુ વા ॥ ૩૨ ॥

સાક્ષતં ચ સપુષ્પં તુ ગૃહ્ય સ્વહૃદયાન્તરે ।

ધ્યાયેદેવં વિરૂપાક્ષં નિમીલ્યાક્ષીણિ સત્તમ ॥ ૩૩ ॥

વન્દે મહેશં સુરસિદ્ધસેવિતં

સુરદ્રુમૈઃ પૂજિત પાદપદ્મમ્ ।

વિદ્યાપ્રદં ભક્તજનૈશ્ચ સેવિતં

ધ્યાયેત્સદા સામ્બશિવં પ્રસન્નમ્ ॥ ૩૪ ॥

સર્વાધારે ધરે દેવિ પૂજાર્થ શકુરસ્ય હિ ।

સ્થાનં દેહિ મહાદેવિ પૂજિતા ભવ મે સદા ॥ ૩૫ ॥

ઇત્યક્ષતાભિઃ સમ્પૂજ્ય ઘણ્ટામાતાઽયેત્તતઃ ।

આગમાર્થ તુ દેવસ્ય ગમનાર્થ તુ રક્ષસામ્ ॥ ૩૬ ॥

ઘણ્ટાનાદં કરોમ્યથ તેન પ્રીતો ભવેચ્છિવઃ ।

લિંગં પીઠે ચ સંસ્થાપ્ય દેવ્યા સહ તતો યજેત્ ॥ ૩૭ ॥

સપુષ્પં સાક્ષતં ગૃહ્ય પ્રાર્થયેત મહેશ્વરમ્ ।

આરાધિતો મનુષ્યૈસ્ત્વં સિદ્ધૈર્દેવાસુરાદિભિઃ ॥ ૩૮ ॥

આરાધયામિ શક્ત્યા ત્વં ગૃહાણ પરમેશ્વર ।

આત્વાવહં ત્વનીશાન્તે સોદકેનાભિષેચયેત્ ॥ ૩૯ ॥

મધુપર્કં તતો દદ્યાત્ મૂલેનૈવ તદા મુને ।

આપ્યાયસ્વેતિ ચ ક્ષીરં દધિકાવશેતિ વૈ દધિ ॥ ૪૦ ॥

ઘૃતં મિમિક્ષેતિ ઘૃતં મધુવાતેતિવૈ મધુ ।

સ્વાદઃ પવસ્વેતિ સિતાં નારિકેલજલં તથા ॥ ૪૧ ॥

રમ્ભાપાનસ આમ્રાદિજમ્બીરૈશ્કુરસૈરપિ ।

ષડક્ષરેણ સંસ્નાપ્ય ગન્ધરત્રસુમામ્બુભિઃ ॥ ૪૨ ॥

અભિષિચ્ય તતો ન્યસ્ય અન્યસસ્યતયેત્યપિ ।

કુર્વીતાન્નાભિષેકાન્તં તન્નિર્વર્ત્ય સુશીતલૈઃ ॥ ૪૩ ॥

ધારાપાત્રગતામ્બોભિરવિચ્છિન્નામ્બુધારયા ।

ગોશૃંગૈરપિ વા સમ્યગુદ્રાવૃત્ત્યાડભિષેચયેત્ ॥ ૪૪ ॥

એકવારં ત્રિવારં વા તથૈકાદશિનીમપિ ।

સંસ્નાપ્યાસાધ પીઠે ચ વાસશ્ચૈવોપવીતકમ્ ॥ ૪૫ ॥

દદ્યાત્ ત્રિયમ્બકેનૈવ ભૂતિં ગન્ધાક્ષતાંસ્તથા ।

ઉત્તાનૈરુત્તરાગ્રૈશ્ચ ભિલ્વૈઃ સઙ્ખાલિતૈર્યજેત્ ॥ ૪૬ ॥

માલાભિઃ કુસુમૈશ્ચૈવ શતાષ્ટોત્તરનામભિઃ ।

ભવાયેતિ તથૈવાષ્ટૌ નિધનેત્યાદિભિસ્તથા ॥ ૪૭ ॥

ધૂપં દીપં ચ નૈવેદ્યં તામ્બૂલં ચ વિશેષતઃ ।

દેવીપાર્શ્વે યજેચ્છમ્ભોઃ વામે દક્ષેડયવા મુને ॥ ૪૮ ॥

દેવીમન્ત્રેણાભિષિચ્ય ગન્ધધૂપાદિવાસસા ।

પૂજયેત્લિંગપાર્શ્વે તુ સ્કન્દં ચ ગણપં તથા ॥ ૪૯ ॥

નીરાજયેત્તતો લિંગે દેવીં સ્કન્દવિનાયકૌ ।

કાંસ્યવાદિત્રિનિનદૈર્ઘોષયેચ્છિવમન્દિરમ્ ॥ ૫૦ ॥

પ્રદક્ષિણાત્રયં કૃત્વા નમસ્કારાદિપચ્ચક્રમ્ ।
 ષડક્ષરેણ મન્ત્રેણ કુર્વાત મુનિસત્તમ ॥ ૫૧ ॥
 છત્રં ચ ચામરે દિવ્યે વ્યજનાદર્શકં તતઃ ।
 નૃત્તં ગીતં તથા વાદ્યં પ્રદધાન્મૂલમન્ત્રતઃ ॥ ૫૨ ॥
 સ્તોત્રમેતત્ પઠેદ્દ્ધિદ્ધાન્ વેદત્રયગતં દ્વિજ ।
 નમો નાથાત્મને તુભ્યં નમો બિન્દુકલાત્મને ॥ ૫૩ ॥
 અલિંગલિંગરૂપાય રૂપાતીતાય તે નમઃ ।
 ત્વં માતા સર્વલોકાનાં ત્વમેવ જગતાં પિતા ॥ ૫૪ ॥
 ત્વં ભ્રાતા ત્વં સુહૃન્મિત્રં ત્વમેવ પ્રપિતામહઃ ।
 નમઃ સદાય દેવાય નમસ્તત્પુરુષાય ચ ॥ ૫૫ ॥
 અઘોરાય નમસ્તેડસ્તુ વામદેવાય તે નમઃ ।
 ઈશાનાય નમસ્તેડસ્તુ દેવદેવાય તે નમઃ ॥ ૫૬ ॥
 શર્વાય ક્ષિતિરૂપાય શુદ્ધમાત્રાય તે નમઃ ।
 નમઃ પશૂનાં પતયે પાવકાયામિતૌજસે ॥ ૫૭ ॥
 ભીમાય વાકસ્વરૂપાય શબ્દરૂપાય તે નમઃ ।
 મહાદેવાય સોમાય અમૃતાય નમો નમઃ ॥ ૫૮ ॥
 ઉગ્રાય યજમાનાય નમોડસ્ત્વાકાશમૂર્તયે ।
 ત્વદદૃષ્ટમૂર્તિભિર્વ્યામિં જગત્સર્વં ચરાચરમ્ ॥ ૫૯ ॥
 મયા જ્ઞાનતઃ શમ્ભો યત્કૃતં પૂજનં તવ ।
 તત્ક્ષમસ્વ મહાદેવ શરણાગતવત્સલ ॥ ૬૦ ॥
 ઇતિ સ્તુત્વા જપેન્મન્ત્રં ષડક્ષરમતન્દ્રિતઃ ।
 ન્યાસં દિઝમોચનં કૃત્વા શરૂપતોયં ભમેત ચ ॥ ૬૧ ॥
 તેનૈવ પ્રોક્ષયેદ્દહં નિર્માલ્યામ્બુ પિબેત્ ત્રિધા ।
 એક કાલં દ્વિકાલં વા ત્રિકાલં વા યથા બલમ્ ॥ ૬૨ ॥
 અષ્ટમ્યાં સોમવારેષુ પ્રદોષે દોષવર્જિતે ।
 ચતુર્દશ્યાં તથા નક્તં નિત્યનૈમિત્તિકેડપિ ચ ॥ ૬૩ ॥
 ગ્રહણે વિષુવે ચૈવ પૂજેયં કથિતા તવ ।
 નાસ્તિ શમ્ભોઃ પૂજનેન સદૃશં કર્મ પાવનમ્ ॥ ૬૪ ॥

પૂજયા ભોગમોક્ષૌ ચ સિધ્યતઃ કિં બહુક્તિતઃ ।

ઉત્તુડ્ગમાતડ્ગતુરડ્ગપડ્ક્તિઃ

સ્થાત્તુડ્ગલિડ્ગાર્ચકગેહનિષ્ઠા ।

ધનં ચ ધાન્યં વરવસ્ત્રરત્ન-

ભોગાંશ્ચ લબ્ધ્વેહ વિમુક્તિમન્તે ॥ ૬૫ ॥

॥ ઇતિ શિવરહસ્યાન્તર્ગતે ઈશ્વરપ્રોક્તં શિવલિંગાર્ચનવિધ્યુપદેશં ૨ સમ્પૂર્ણમ્ ॥

- ॥ શ્રીશિવરહસ્યમ્ । ઈશ્વરાખ્યઃ દશમાંશઃ । અધ્યાયઃ ૪૬ । ૧-૬૫ ॥

- .. shrIshivarahasyam . IshvarAkhyah dashamAMshaH . adhyAyaH 46 . 1-65..

Notes:

Śiva શિવ describes the procedures of worshipping Him through Śivaliṅga શિવલિંગ made of various materials, using various Dravya દ્રવ્ય; especially during Pradoṣa પ્રદોષ, Somavāra સોમવાર, Night of Caturdashī ચતુર્દશી, KālāAṣṭami કાલાષ્ટમી, Grahaṇa ગ્રહણ, Viṣuva વિષુવ etc.

Proofread by Ruma Dewan

Ishvaraproktam Shivalingarchanavidhyupadesham 2

pdf was typeset on September 21, 2024

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

